
Ateneu Barcelonès

TERTÚLIA DITIRÀMBICA
sobre TEMES HUMANS

FILOSOFIA CASUAL
a partir de PEL·LÍCULES,
GRAFISMES o
DISPARADORS ESTRANYS

Xavier Cabús

TEMA 6: BELLESA (?) I DEFORMITAT (?)
DIGNITAT I RESPECTE

De la mà de Benito Román 'Carrusel',
fotografia

http://4.bp.blogspot.com/_Jx-bwrldTiU/TN7fZ0-DoI/AAAAAAAAAsk/yueBCoqRYIM/s1600/Benito+Rom%25C3%25A1n.jpg

Tothom haurà vist en alguna cantonada de Barcelona a persones amb deformitats físiques extremes demanant almoina, sovint en dolorosíssimes posicions corporals d'humiliació aberrant, mantingudes a jornada completa. És molt habitual que el macarró que transporta cada dia i que recull al seu esclau sigui a la vora, discret, però vigilant. A cada estona passa a recollir el calaix. Tal com fa el protagonista de *Torrente*, explotant són pare amb la cadira de rodes, sense necessitat de l'esperpent *cañí*.

Venuts a tant alçat, canvien de propietari i són portats com si fossin carn humana entre uns països i uns altres. Aquí, la majoria, provenen de l'Est d'Europa. Cotitzen millor que la tracta de blanques.

No dic que tots els captaires siguin esclaus. Dic que ho són pregonament tants casos de pornografia de l'horror que ens cauen davant la vista (per bé que tots ho siguin en alguna mesura); segons nombres de la Fundació Arrels, a Barcelona hi ha, actualment, 4.838 indigents, majorment homes.

Els benpensants s'escandalitzen que persones, senceres i sovint autònomes, es passegin pels carrers exhibint-se com a mercaderia sexual. La majoria, dones. La llei castiga els clients.

Quant a les persones que es presenten provant d'excitar la compassió (*es malo pedir, pero peor es robar*) la gent passa pel davant com si fossin transparents, satisfent la consciència a tot estirar llençant-los una petita almoina. La llei no té cap previsió concreta, ni existeix la figura del macarró de l'indigent.

Al 2023 van prohibir, molt a pesar dels afectats, els *bomberos toreros*, una gent que es guanyava la vida fent acrobàcies còmiques al davant de vedells, malgrat la seva petita estatura. Es considera un ofici denigrant: El Ministerio de Derechos Sociales va considerar que "*denigra a las personas con acondroplasia... Quedan prohibidos los espectáculos o actividades recreativas en los que se use a personas con discapacidad o esta circunstancia para suscitar la burla, la mofa o la irrisión del público de modo contrario al respeto debido a la dignidad humana.*"

Atenció: no van prohibir l'exhibició de discapacitats, ni en pel·lícules còmiques, com ho és la deliciosa *Campeones*, d'en Fesser (que té un premi Goya a la millor pel·lícula), ni van prohibir el maltractament animal: van prohibir l'espectacle dels nans, precisament perquè eren nans.

El gerent d'una companyia d'aquests toreros, Rafael Calderon, comentava: "*Comemos de ello; es una auténtica aberración que, encima que tienes la oportunidad de trabajar en algo que te gusta, que eres un profesional que cotizas legalmente, te lo prohíban; es como si por ser rubia en tu trabajo no te dejaran ser periodista*"

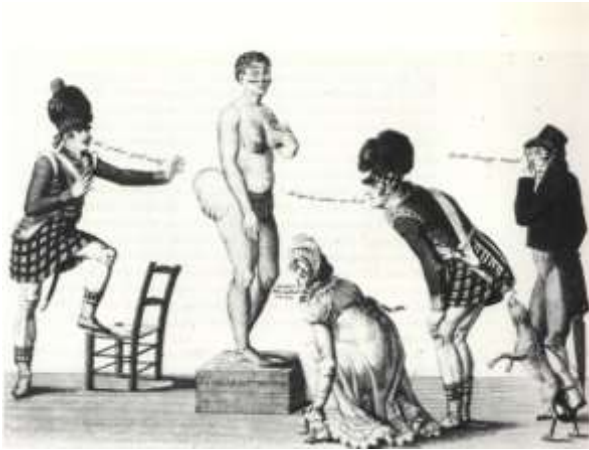
De fet, si ets rossa i guapa (també si ets ros i formós), tens més oportunitats que et donin la feina, sigui de periodista, sigui d'actriu, sigui del que sigui. I si et fas gran, és fàcil que et facis fer la cirurgia estètica per mantenir els avantatges de la bellesa juvenívola. És un fet obvi que la bellesa obre portes. Perquè es recolza en el desig que genera.

La deformitat cotitza per la compassió o el riure (ve d'antic: els bufons de palau en són exponents). Hi ha gent que ho explota demanant almoina, o estimulants el riure dels espectadors. Les fires de monstres ja no estan permeses, però la pulsio humana que les alimentava es conserva com a reclam a internet on hi ha webs que són autèntics carrusels de deformitats, amb demanda golafre d'un públic ingent.

És una obvietat que les persones amb "imperfeccions" són creditors del màxim respecte (de respecte, i punt). Però, no gosaria jo dir que no formi part d'aquest dret el deixar-los explotar el seu aspecte, excitant els sentiments que ens genera (i que cap llei no pot canviar), amb el benefici que els pugui reportar això.

A més, primer de tot, caldria definir què és "perfecció" i què és "deformitat". No sembla clar. Els tatuatges, les escarificacions, els orificis, les cirurgies estranyes eren fins fa poc una deformitat pròpia de "primitius", o d'extractes socials amb poca lletra, i avui són senyal de "personalitat" civilitzada i, segons com, d'alta cultura.

Al Museu de l'Home de la Plaça Trocadero de París s'hi exhibia, dissecada, la despulla d'una dona, la "Venus hotentot", que va ser portada a França en els primers anys del XIX. S'hi va estar exhibint fins a l'any 94, quan Nelson Mandela en va reclamar el seu cos

Els seus volums feien riure: L'esteatomígia pròpia de la raça, en natges i malucs; els llavis majors de la seva vulva exageradament engrandits mitjançant peses, com és hàbit en la seva cultura... No fa riure, però, que a Veneçuela i a Colòmbia i als EEUU hi hagi ara una febre de passar pel cirurgia per a amputar-se'ls; les adolescents fan cua (sembla ser que els òrgans queden més "nets").

Es condemna la mutilació genital femenina en certs llocs de l'Àfrica, però no es parla de la circumcisió masculina entre els jueus, ni d'altres operacions igualment dubtoses amb polimorfisme cultural inabastable. Els llavis de la Venus hotentot demà podrien ser moda a Europa; com ja ho són totes les intervencions de què hem fet esment, vinculades al "procés de personalització" en el sentit de Lipovetsky.

Els sentiments que l'aspecte físic desenvolupa en nosaltres, el seu ús històric, vinculat a l'estratificació social o al gènere, el rouge dels llavis o les pintures de guerra, són

un llenguatge vibrant que no necessita paraules.

Des del barret de copa i el bastó de passeig, succedani de l'espadí, en societats encara mentalment estamentals, passant per la corona del reis i per l'esquena del geperut per escriure-hi cartes, fins a l'uniforme universal masculí que ha esdevingut l'americana amb corbata per aparentar formalitat en el tracte del subjecte que s'hi guarneix, per un costat; i des del rosa Barbie i el blau mariner associat a l'armada, i des de la conquesta dels pantalons per part de les dones fins a la, incipient, conquesta de la faldilla i de l'escot per part dels homes, pel costat altre, la importància de l'aspecte en aquest semàfor ambulant que som, dona per a molt de tema.

I com que la convocatòria a la tertúlia és per mor de la pura diversió, no ens hi estendrem més, i ho deixarem tot obert i que cadascú dugui la seva pensada i que tothom digui la seva, engegat diàleg a partir de l'anàlisi libèrrima de la fotografia del fotògraf Benito Román, que encapçala, on s'agrairà qualsevol estirabot de pensament divergent (contra els convencionalismes i contra aquesta "correcció política" d'arrel puritana estatunidenca, que se'ns està menjant la llibertat de "dir").

Amb això tindrem prou joc...